

ALLES VAN WAARDE IS WEERLOOS

Algemene Beschouwingen

Voorjaarsnota 2010

30 juni 2010

*De zeer oude zingt:
er is niet meer bij weinig
noch is er minder
nog is onzeker wat er was
wat wordt wordt willoos
eerst als het is is het ernst
het herinnert zich heilloos
en blijft ijlings*

*alles van waarde is weerloos
wordt van aanraakbaarheid rijk
en aan alles gelijk*

*als het hart van de tijd
als het hart van de tijd*

Lucebert, 1974

Onder embargo tot moment van uitspreken op 30 juni 2010, alleen de uitgesproken tekst is geldig.

'Alles van waarde is weerloos'. Dit gaat vooral op voor alles wat het meeste waard is voor het leven: schone lucht, schoon water, een schone bodem en een stabiel klimaat. De Partij voor de Dieren wil daarom het heersende recht van de sterkste doorbreken en opkomen voor de belangen van de allermaksten. Dieren zijn dat in onze samenleving bij uitstek. Net als natuur- en milieuwaarden.

Er wordt in deze Voorjaarsnota echter op geen enkele manier aandacht aan geschonken aan de bescherming van dieren en het verbeteren van dierenwelzijn. Het woord dierenwelzijn komt slechts één maal voor in de hele tekst, en dan ook nog in het kader van het binnenhalen van zoveel mogelijk EU landbouwgeld....

De vele crises die onze planeet teisteren zijn veroorzaakt door menselijk toedoen. De invloed van mensen heeft een desastreuze invloed op de toekomstmogelijkheden van onze leefomgeving. Als we niet snel tot andere beleidskeuzes komen, brengt dit komende generaties in onoverkomelijke problemen. Het is zagen aan de tak waarop we zitten.

Uit de Voorjaarsnota blijkt echter op geen enkele wijze dat Gedeputeerde Staten de urgentie ziet. Er wordt maar beperkt aandacht geschonken aan natuurbescherming, het behoud van het landschap en duurzaamheid. Er wordt met geen woord gerept over het terugdringen van de eigen ecologische voetafdruk van de Provincie. Hoe staat het met de vermindering van de CO₂-uitstoot door de Provincie? Hoeveel medewerkers van buiten de stad krijgen de gelegenheid om thuis te werken en daarmee het woon-werkverkeer te beperken? Wordt thuiswerken ook gefaciliteerd en gestimuleerd?

Het is zorgwekkend dat de mens de natuur zo intensief exploiteert dat hierdoor de leefomstandigheden op aarde dramatisch veranderen en de biotoop van de mens en andere levensvormen verslechtert, kleiner wordt of zelfs verdwijnt. De Westerse bevolking trekt met haar consumptiegedrag een zware wissel op de hulpbronnen die wereldwijd beschikbaar zijn. Zo is er voor iedere wereldburger gemiddeld 2,1 hectare grond beschikbaar, maar gebruikt de gemiddelde Nederlander ongeveer 4,4 hectare. Als alle wereldburgers hetzelfde zouden doen, zouden we twee aardbollen nodig hebben. Toekomstige generaties zullen met de gevolgen hiervan nog meer geconfronteerd worden dan de huidige generatie. Het is daarom van groot belang dat de mens zichzelf aanzienlijke ecologische beperkingen oplegt. Die dienen gericht te zijn op het reduceren van het gebruik van ruimte, grondstoffen, energie en zeker ook dieren. Dit verwachten wij ook van de provincie. Is de Provincie bereid om haar eigen ecologische voetafdruk in kaart te brengen en vervolgens ook te verkleinen?

'Alles van waarde is weerloos'. Wij willen niet voorbijgaan aan het achteloos vertrappen van de belangen van de meest kwetsbaren en zwakkeren in de samenleving. Wij willen niet voorbij gaan aan het vernietigen van onze leefomgeving. Wij willen investeren in duurzaamheid. Investeren in schone lucht, schoon water en een schone bodem. Investeren in het leven en in de toekomst. En als dat betekent dat we daarmee tegen de stroom in moet zwemmen? Prima. Want tegen de stroom in maken vissen de mooiste sprongen. Door tegen de stroom in te gaan worden we gedwongen tot verandering, vernieuwing, creativiteit en ook tot rechtvaardigheid.

Crisis:

Wij willen af van het grote graaien en de hebzucht. Wij willen duurzame innovatie stimuleren en belonen. Vervuilende, niet-duurzame bedrijven moeten worden gestraft door ze te laten betalen voor hun eigen afval. Niet belonen van mestvergistings, niet belonen van CO2-uitstoot door opslag te financieren. Niet meewerken aan stimulering van de boomkorvisserij of palingvissers. Als we zo doorgaan zijn volgens de Verenigde Naties over 30 jaar de zeeën en oceanen helemaal leeg. Dus geen haring happen in de pauze van de Statenvergadering. En zeker ook geen gehaktballen.

De Partij voor de Dieren vindt dat er duidelijke keuzes moeten worden gemaakt voor de toekomst. De Provincie geeft in de Voorjaarsnota aan hoe Groningen zich voorbereid op een leven tijdens en na de economische crisis. Veel van de aanzienlijke bezuinigingen worden veroorzaakt door tegenvallende inkomsten vanuit het Rijk.

De Partij voor de Dieren betreurt de bezuinigingen die doorgevoerd worden op met name natuur- en milieugebied. Het enkel uitvoeren van wettelijke taken is niet in het belang van behoud, herstel, ontwikkeling en beheer van natuur, milieu en landschap. Het gaat niet goed met de Groninger biodiversiteit en daarom zijn bezuinigingen onwenselijk.

Oostwand Grote Markt:

Er zijn daarentegen een aantal projecten die wat ons betreft geheel of gedeeltelijk geschrapt kunnen worden. De ontwikkeling van de Oostzijde van de Grote Markt is daar een voorbeeld van. De bouw van het Forum getuigt niet van duurzaam gebruik van gebouwen. Het is een peperduur prestigeproject waarbij de aanjagende functie twijfelachtig is. De Oostwand kan ons inziens ook heel goed verfraaid worden zonder de bouw van het Forum. Daar komt nog bij dat uit de MER blijkt dat het winderig en lawaaiig gaat worden rond het Forum. Wij hopen dat vandaag de Statenleden met een frisse blik naar het voorstel kijken. In plaats van windvlagen op de markt als gevolg van het Forum, hopen we dat er hier in de Statenzaal een frisse wind opsteekt en dat dit plan wordt afgeblazen.

Landschap

Het is mooi geweest! Ooit. Er is iets grondig mis met ons landschap en haar fundamentele waarden. Tientallen jaren van eenzijdig denken en handelen hebben afbreuk gedaan aan het landschappelijk erfgoed van ons en onze kinderen.

Tenminste dat kunnen we lezen in het rapport 'Nederland van de Kaart' van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC), dat 6 weken geleden aan gedeputeerde Hollenga is overhandigd. Zij hebben criteria ontwikkeld voor het begrip 'mooi'. En wat blijkt? 24% van de provincie Groningen is mooi. 75% dus niet!

Het rapport zegt over Groningen: "De streekeigen boerderijbouw heeft het in het megadenken afgelegd tegen de overall in Nederland aangebrachte stallen die in niets lijken op de oorspronkelijke Groningse stallen. Enkele moedige pogingen Groninger

stallen van die tijd aan het landschap toe te voegen bleven steken in incidenten, bang om te historiseren.”

En verder: “De realisatie van de reservaat- en natuurontwikkelingsgebieden verloopt te traag. Bijna alle verbindingszones die versnipperde gebieden met elkaar moesten verbinden, zijn geschrapt en vervangen door slechts enkele robuuste lompe verbindingszones. Deze kunnen de gewenste aaneengeslotenheid niet meer bewerkstelligen. “

En wat lezen we dan vervolgens over het landschap in de Voorjaarsnota? Het investeren in ruimtelijke kwaliteit en landschap wordt in de Voorjaarsnota ingevuld door provinciale infrastructurele projecten als wegen, windmolenparken en buisleidingen én de ontwikkeling van het landelijk gebied. Tot dit laatste behoren de projecten in het kader van PLG en de begeleiding van de agrarische schaalvergroting. Tsja....

NMFG

Juist omdat het landschap onder druk staat is het belangrijk dat we alert blijven. Maatschappelijke organisaties kunnen ons daarbij helpen. De Natuur en Milieufederatie Groningen kennen we als een professionele organisatie die opkomt voor kwetsbare waarden in onze provincie. Toch zien we dat de NMFG langzaam buiten spel wordt gezet. En dat terwijl er volop en soms zelfs versneld geïnvesteerd wordt in asfalt, stenen, kolencentrales en er ontzettend veel geld gaat naar symptoombestrijding en vervuilende en dieronvriendelijke activiteiten, zoals mestvergiftiging, CCS, ERIBA en de ontwikkeling innovatieve fosfaatbronnen. Natuur, waterkwaliteit, luchtkwaliteit, dieren en gezinsbedrijven delven het onderspit. Juist daarom is de NMFG hard nodig. Pas als de Provincie echt werk maakt van behoud, herstel en optimaal beheer van natuur, milieu en landschap, dan kan wat ons betreft de subsidie aan de Milieufederatie eventueel langzaam worden afgebouwd.

Handhaving

De Partij voor de Dieren maakt zich zorgen over de handhaving van groene wetgeving. Zo staat er in de Voorjaarsnota te lezen dat het Openbaar Ministerie voornemens is zich terug te trekken op het domein van de milieucriminaliteit. Dat brengt met zich mee dat opnieuw de balans moet worden gezocht tussen OM en politie enerzijds en provincie en gemeenten anderzijds over de inzet bestuursrecht en strafrecht bij handhaving. Kan het College aangeven wat hiervan de gevolgen kunnen zijn? Ik neem aan dat het College hierover overleg heeft met het OM, de politie en andere handhavingsdiensten? Is het College bereid om de Staten op de hoogte te houden van de voortgang en in ieder geval vroegtijdig knelpunten in de opsporing en handhaving kenbaar maakt?

In Noord-Brabant is onderzoek gedaan door samenwerkende handhavers naar luchtwassers. Deze chemische luchtwassers worden gebruikt door veebedrijven om uitstoot van bijvoorbeeld fijnstof en ammoniak te verminderen en om stankoverlast te beperken. Luchtwassers zijn zeer fraudegevoelig. Het is eenvoudig deze apparaten die ontzettend veel energie en water verbruiken uit te zetten om zo kosten te “besparen”. De handhavers kwamen tot schokkende conclusies;

- 74 % van de inwerking zijnde luchtwassers voldoet niet aan de wet- en regelgeving.
- Bij 23 % is de emissie te hoog

Zij adviseren een doelgroepenanalyse te maken en een interventiestrategie op te stellen. Wij zouden graag van het college horen of ze bereid zijn om ook in Groningen een dergelijk handhavingsonderzoek uit te voeren? Vele bedrijven voldoen namelijk alleen aan voorwaarden voor ammoniak-uitstoot als ze luchtwassers geplaatst hebben, zeker in de nabijheid van kwetsbare gebieden.

In 2010 is door het Rijk het initiatief genomen voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS heeft als doel de achteruitgang van de biodiversiteit een halt toe te roepen, zonder een duurzame economische dynamiek in gevaar te brengen. De landbouw zal ongetwijfeld te maken krijgen met verplichtende maatregelen gericht op het verminderen van de stikstof emissie en wij zullen als provincie ons moeten beraden welke ondersteunende rol wij hierin willen en kunnen spelen. Kan het College uitleggen waar zij hierbij aan denkt? Vallen luchtwassers onder deze ondersteunende taken? Bent u bereid om in de toekomst alleen niet-fraudegevoelige luchtwassers toe te laten?

CCS

Goedkoop is duurkoop! Dat geldt ook voor de opslag van CO₂. Het Rijk wil zo goedkoop mogelijk hun straatje schoonvegen om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen. De Provincie Groningen wil zich profileren als provincie van de ongebreidelde groei van fossiele energievoorziening. Door CO₂-opslagprojecten de fossiele brandstofvoorziening legitimeren. Rijk en Provincie liggen aan de voeten van de grote energiebedrijven. Maar bij deze zogenaamde milieumaatregel wordt niet verteld dat je voor elke drie centrales met afvang en opslag een vierde centrale moet bouwen om die CO₂ af te vangen en op te slaan. Terwijl iedere Nederlander tegenwoordig verplicht wordt een spaarlamp in te draaien om energie te besparen, blijven wij volop investeren in kolencentrales waarvan iedereen weet dat die een milieuramp op zich vormen. De energiebedrijven krijgen dit vervuilende en energieverslindend project praktisch cadeau, terwijl wij gewoon zelf onze spaarlamp moeten kopen. Investeren in CCS is een stimulans om door te gaan met milieuvervuiling. Ondertussen zijn de potjes voor energiebesparende woningaanpassingen nog leeg.

Dit College volgt het Rijk in "end of pipe"-oplossingen voor het milieu- en klimaatprobleem: mestvergiftiging, het verbranden van slachtafval om energie op te wekken en nu de CO₂-opslag. Problemen worden onder het kleed geveegd en verplaatst in tijd en ruimte. Het is onzinnig om hier zoveel geld in te stoppen. Je schuift het probleem een aantal jaren voor je uit. Waarom het geld niet investeren in duurzamer oplossingen? Windenergie bijvoorbeeld. Of de overgang van zoet naar zout water. Dan heb je ook geen CO₂-opslag nodig.

CO₂-opslag kost enorm veel energie en handenvol belastinggeld en houdt bovendien werkelijke verduurzaming tegen. Toch wil het Rijk, samen met betrokken Provincies en gemeenten de burger voorlichten over CO₂-opslag, om de acceptatie te vergroten!?! Kortom, we krijgen het door de strot geduwd.

Door de aanwijzing van mogelijke opslaglocaties, bestaat bovendien het risico dat de discussie zich alleen nog richt op de locatiekeuze voor CO₂ opslag. Met alleen de omwonenden als doelgroep. De Partij voor de Dieren pleit net als de natuur en milieuorganisaties voor een breder debat over nut en noodzaak van CCS, de veiligheid en haalbaarheid van de techniek en de plaats van CCS in een effectief klimaatbeleid en

verantwoord bodemgebruik. Is het College bereid zo'n maatschappelijk debat te stimuleren?

De Partij voor de Dieren is tegen de ondergrondse opslag van CO₂. Het inzetten van belastinggeld om de rommel van de nieuwe kolencentrales op te ruimen vinden we onacceptabel. Daarom starten wij met ingang van vandaag alvast met onze eigen voorlichtingscampagne:

ER GAAT NIETS ONDER GRONINGEN !!!